

Szabadka, 1871.

BÁCSKA.

Junius 24-én.

VEGYESTARTALMU HETIKÖZLÖNY.

Megjelen:

minden szombaton délelőtt.

Szerkesztő lakása:

Zombori utca, Reisner-féle ház.

Előfizetési feltételek:

1 negyedévre	1	frt.
1 félévre	2	"
3 negyedévre	3	"
1 egész évre	4	"

Előfizetések és hirdetések felvételnek a szerkesztő lakásán, a könyvnyomdában és Zomborban Fittermann Nándornál.

Hirdetések díja:

Egy 6-hasábos petítor egyszeri beiktatása 6 kr kétszeriél kr. — Többszöri beiktatásnál nagy engedelményben részesülnek.

Bélyegdíj minden egyes beiktatástól 30 kr.

Előfizetési felhívás



című

vegyestartalmú hetilapra.

Lapunk mai számával ez évnegyed utolsó számát veszik t. olvasóink. Két évnegyed repült el fejtünk fölött; tehát már fél éve, hogy városunknak, hogy megyénknek lapja van. Mit hinni vajmi kevesen mertek, mi amnyi ideig vajudott, két ifjember bátorsága, vállalkozó szelleme által létesült.

Míg a scrupulista higgadtság — a fontoskodó tétlenség hosszú ideig fanyalgott meg nem érhető tervein s eszméin, az alatt egy kiesiny s ifju, de tenni vágyó és szerető munkás csapat feltüzte a zászlót s kimondva elvét: mindent, „mi máshol jó, üdvös szükséges, szeretett megyénkben életre segíteni,“ a küzdohomokra lépett.

Megfelelt-e ezen kis csapat vállalata kitűzött céljának s feladatának ezen fél év alatt? Itélik meg tiszt. olvasóink.

Nem is említve a kezdet nehézségeit, az eddig járatlan út göröngeit, vajmi sok más akadály is gördült előnkbe s mi még is haladtunk Igen haladtunk, mert ha rövid pillantást vetnek tiszt. olvasóink az eddig megjelent számokra, látni fogják hogy hízelték s szűlték dolgokat nem hoztunk, de vajmi sokszor tapintottunk oda, hol baj volt. Szóltunk a közügyekhez, ajánltunk reformot itt is ott is; irtottuk a burjánt és a gazt, hol észrevettük s kellő méltánylattal vontunk minden iránt, mi a maga rendjén ment Felszólalásunk következtében változtak is némely türehtlen állapotok, s hogy némelyek eddig még nem változtak — nem rajtunk mult.

Irányunkat, melyet eddig követtünk, ezentul sem fogjuk megváltoztatni; nem, mert nemesak hogy több oldalról nyilatkoztak arról elismerőleg, hanem mert magunk is így találjuk jónak.

Részint önmagunk — Szabadka városa, — részint a megye köréből emeltük ki azt, a mi üdvös volt városunkra, a mi érdekes s hasznos a megyére.

Politikába nem boesájtkoztunk s nem boesájtkozunk, noha a kor kívánalmához képest szükségkép színt kellene vallani — mindazáltal, ha viszonyaink változván — igényelni fogják, arra is elhatározzuk magunkat, hogy eszméinket a politika terén is érvényesítjük; meggyőződésünk szerint

szint is vallunk. Nem mulaszthatjuk el tiszt. olvasóink tudomására hozni azt is, hogy a „Bácska“ ezen számtól kezdve Szegeden fog nyomtatni mindaddig, míg saját nyomdánk itt helyben nem lesz berendezve, mi már nem is idő kérdése, mert erre minden meg van, csak concessio hiányzik, s azt érdemes tanácsunktól már csak a verseny érdekében is kinyerni reméljük. Föltesszük ugyanis, hogy tanácsunk szokott igazságszeretete ezen tekintetben sem olvad össze szükkeblütségbe, nem, mert kimondván a „verseny“ elvét, csak pártolhatni fogja azt, mi üdvöset teremt. Ha az megtörténik, lapunk azonnal politikai lesz. Ekkor pedig határozott működési tervünk lesz, az a tér, hol amnyi lángelme fáradhatlanul dolgozott a hon javára.

Erőink nem apadtak, de növekedtek. Külföldi munkatársaink száma is nőtt Jövő számunkban már Párisban tartozkodó munkatársaink egyikének cikkét adjuk. Ezekon kívül azon megyei tehetséges fiatal erők, kik a közművelődést szívükön viselik, sorakoztak zászlónk alá. Magasan lobog az, édes magunk lobogtatjuk, kiket e megye szült a homak, s délibábos rónája nevelt azoknak, kik lelkesedni tudnak mindenért, mi igaz szép és jó; kik elég bátorsággal bírnak akadályokkal szembeállani.

Am a legszentebb ügy is hajótörést fog szenvedni, a legszebb eszme megbukni, ha kellő pártolásban nem részesül — így lelkesedésünk is lehülhetne, ha Bácsmege olvasó közönsége versenyezve nem fog törekedni az amnyi évek után feltűnt viágot hozzájárulásával terjeszteni Mi ennek elérhetősére igérjük, hogy valamint eddig érdeklésre s változatosságra törekedtünk, úgy ezentul is közlendjük lapunk hasábjain mindazt, mi tiszt. olvasóinkat kielégítse s törekedni fogunk, hogy a minél több hasznos mellett, szórakoztatót, mulatva oktatót minél többet hozzunk. És hogy mindezt bátran igérhetjük, arról munkatársaink fényes koszorúja kezeskedik.

Egyuttal t. olvasóim tudomására kívánom hozni, hogy lapom eddigi belmunkatársainak egyikét Balás Imre gym tanár collegámat, kit saját neve vagy jegy alatt közölt cikkéből ismerhetnek tiszt. olvasóink — szerkesztő társul kértem fel, ki is e felhívásomnak nemesak készséggel engedett, hanem azon esetben, ha akár másnemű elfoglaltságom, akár külföldre tervezett utazásom miatt akadályozva lennék, a szerkesztés bár terhes és fáradságos, de egyszerűmind önzertes munkáját készséggel magára vállalta.

Radits György

a „Bácska“ felelős szerkesztője

Előfizethetni:

Szabadkán, a szerkesztői irodában; Obláth Leo könyv-zene stb. kereskedésében; a „Nemzeti Casinó“-ban Zvarinyi Antal — az Iparos egyesületben Hinfner József uraknál, valamint Reisner úr fűszerkereskedésében.

Zomborban és Zentán: Obláth Leo könyv-zene stb kereskedésében.

Szegeden Bába Imre nyomdájában.

A lap anyagi részét illető közleményeket s a hirdetéseket is kérem szerkesztői és kiadói irodánkba küldeni.

Gazdaszat és nemzetgazdaszat.

Lapunk egyik legkiválóbb munkatársának Balás Árpád, keszt-helyi fels. gazd. intézeti tanár urnak „Utmutatás a kezdő-gazda gyakorlati kiképzésére“ című s lapunk által méltatva ismertetett művéből szükségesnek látjuk a jelen gazdasági időszakban az alábbiakat közölni, mint oly szabályokat, melyek a kezdő és gyakorló gazdára egyenlően fontosak:

A gabnaneműek betakarítása és asztagolása.

A betakarításnál, eszűberakásnál és asztagolásnál arra kell tanítani a kezdőgazdát, hogy a kévék első rétege úgy rakassék, miszerint a kévé alja lefelé, a kalászos rész pedig felfelé legyen fordulva és hogy az egész réteg lehetőleg függőlegesen álljon, nehogy a magvak megnedvedjenek.

Hogy továbbá ugyan minden következő réteget vízszintesen lehet fektetni és jól el kell rakni, de hogy a kévék alja mindig a fal felé fordulva legyen. A legelső kévére tegyük arra különösen kell figyelni, hogy az azt alkotó kévék minél szárazabbak legyenek, annál fogva ezeket nem szabad már korán reggel lehordani.

A rozsnál arra különösen kell vigyázni hogy eső ne érje, mert szárazon bekazlat. It rozs sokkal szebb kényeret ad mind a megázott. Ha a buzát ellenben keresztben kevés eső éri is az nem tekintendő oly nagy bajnak és hogy az utóbbit ha különben jól kiszáradt, harmatosan is be lehet hordani.

Mindenek előtt azonban kell a kezdőgazdát figyelmeztetni, hogy a tavasziak az ősziékhöz hasonlítva —

és különösen az árpa, — a szemhez aránylag sokkal kevesebb szalmát adnak; hogy a tavasziak szalmája jelentékenyen lázabb szerkezetű s a kazalban sokkal könnyebben megmelegszik, mint az őszi rozs vagy buza-szalma; hogy ennek következtében a tavasziak szárazsági állapotára kiváltképp akkor kell nagyobb figyelmet fordítani, ha azok fűvel lucernával vagy herével voltak át-növe.

Ha a tavasziak nedves állapotban kazlaltattakbe, akkor már néhány nap mulva oly melegség fejlődhetik ki a kazal belsejében, hogy nem lehet a kazalon állani; hogy ennek következtében a szalma s a magvak megvörösödnek, és, hogy azokat ezen állapotban kár nélkül nem lehet föl-takarmányozni. Sőt ezen megmelegedés még azon esetben is bekövetkezik, ha a kazal vagy eszű csak egy pár alsó rétege is nedvesen lett berakva, bár a felsőbb rétegek egészen ki voltak száradva, minthogy a nedvesség alulról fölfelé hatol és így a felső részt is megmelegedésbe hozza.

Ilyes hátrányokkal és veszélyekkel a kezdőgazdát már csak azért is szóval kell megismertetni, minthogy alig fogunk kedvet érezni gyakorlati oktatás céljából, egy ily valóságos példát készakarva létrehozni.

Miként kelljen a gyakornokot az illető tárgyak megfelelő szárazsági állapotának megismerésére gyakorlatilag betanítani, hogy pl. a szénánál és a takarmány-növényeknél a száraz külső hányát nem lehet körömmel lehántani; hogy a szalmaszál forgatás által könnyen letörhető és száraz tapintatú lesz; hogy a kaszálás utáni idő hosszát és a száradás alatti időjárást számba kell venni stb, — azt az oktatógazda belátására bizzuk, mert mindezt ugyan hosszasan le lehet írni, de semmi esetre sem világosítható fel oly jól, mint ha a tanítás közvetlenül az illető tárgyakon tapintás és figyelmes nézés mellett történik.

Közművelődés.

Halaszthatlan óvszer.

„A mit elvégezhetsz ma, ne halaszd azt holnapra!“ azt mondja a tapasztaláson épült közpéldabeszéd.

A városi színház kor- és szükség-igényelte átjavítása a mult havi közösi gyűlésen jövő évre odázott a nélkül, hogy kérdés tétetett volna: vajjon nincs-e ott oly sürgetős teendő, mi halasztást épen nem szenvedhet?

Ha a város közönsége nemesak lelkesedve folkarola színészettünk ügyét, hanem

színházát látogatni is akarja, sőt attól a hosszú unalmas esteken, más szellemi mulatság hiányában, élvezetet vár: méltán megkívánhatja, hogy áldozata és szép reménye fejében ne tétessék ki a kínzó didergés, vagy halálra-hülés veszélyének. A színészek is — kik közül a nagyobb részt nem a megélhetés, hanem leginkább a művészet és hazája szeretete vonzotta és köti pályájához — ha Szabadka lelkesedésének varázs köré vonatnak: megvárhatják, hogy nemcsak tűzők a légyonát és dermesztő hideg által ne oltassák ki a rideg halál számára. Már pedig a színházépület jelenlegi rossz karban létele ez eshetőségeket mindkét részre feltételezi. S így veszélyes minőségűek, mely azt mutatja, hogy teljesen soha sem is volt elkészítve — a színház-egylet minden törekvése csak fél eredményt mutathat fel úgy az élvezni kívánó közönség előtt, mint hazafias céljának érvényesítésében.

Az nem lehet ok a kiáltó szükség elodázására, hogy „eddig is úgy volt,“ — sem a halasztást nem mentheti azon önnugtató, hogy „ha eddig ellehetett, most is maradhat még úgy!“ E tárgyát oly sokadokozt kiáltás kell tekinteni, melyben minden pillanatban beeshet valaki. Késő akkor befedezni, ha gyermekünk belefullad.

Nem állítom, hogy a színház teljes átváltása s hátterének célszerű reformálása egy évre el nem halasztható; ánde a fentebb céltól helyzet megszüntetésére ha lassan-lanul szükséges, hogy a páholyok folyosójának bejáratahoz még a legközelebbi téliünnep előtt poudusok vagy rugonyokkal ellátott kettős (dupla) ajtókat készíttessenek; a színpad alatt fűtőhely célszerűvé idomíttassák; a színpad fedélzete, melyen az eső is becsurog, gyékényekkel légmentessé tétessék, s ablakai téliükkel ellátassanak. Ezeket nem tekinthetjük újításnak, hanem csak tartozásnak (reparátó) — úgy hiszem, nem is kerülnek oly sokba, hogy miattok időhaladék igényeljenek; jótékony hatásuk azonban már a jövő téliünnep alatt megbecsülhetetlen lenne.

A mi könnyű szírel megtéphető az idén, nem látom át, minő helyes okból halaszthatók jövőre? ha még hozzá kiáltó szükség is. A rendszerű jó gazda az ilyenmi szükségeket nem hagyja rakásra nőni, s házában nagyobb mérvű átalakításig sem halogatja, főképp ha ezzel ninesenek szoros összefüggésben; hanem mielőtt mutatkoznak, azonnal siet elhárítani. Hát ha még e bajok kezdettől valók, miként a főnebb jelzettek! Csak így lesz háza rendszeres, kedveltető és lakályos; a részletes kiadást sem érzi meg annyira érszénye, sőt az emberek sem szólják meg.

Tisztelettel kérem az illetéket vegyék e sorokat ügyszerető figyelmükbe!

Takács Ádám.

Az elmebetegségekről.

Virter Károlytól.

Folytatás.

I. ö elmebeteg.

Egy 20—22 éves csinos külsejű fiatal ember, azt állítja, hogy bal fülében egy kis gyermek tartózkodik, s szüntelenül káromkodik. A beteg hallja e hangokat és káromló szavakat, ingerelt lesz és sokszor dühbe jön. Nem lehet vele elhitetni, hogy bal fülében

nines kis gyermek, és hogy onnét nem beszél senki, mert ő hallja a hangokat s el is beszél a mit a kis gyermek mond neki.

2 ik elmebeteg.

Rögeszméje, hogy Jézusnak az öcsese, és Mária volt az anyja. Eljöttem — ugymond — hogy itt rendbehozzam azokat az ügyeket, melyeket még Jézus bátyám nem hozott egészen rendbe. Nyolevan napig halva is voltam s ekkor oldalamból 3 leány származott: Julia, Borbála és Zsuzsanna, ezeket az öreg isten vette ki oldalbördőmből. Julius 16 án feltámadtam és most itt vagyok.

(Ezen elmebeteg erővel a királyhoz akar menni, keserves hangon panaszkodik, hogy nem engedik s fogvatartják. Az orvos azon kérdésére: ha Jézus öcsese, hát könyven elmelet a királyhoz, azt válaszolja: igen ám, de Jézust is fogva tartották az emberek.)

3 ik elmebeteg.

Rögeszméje, hogy ő menyei küldött, ki hivata van kivüni, hogy egy akol és egy pástor legyen, s emelkedett hangon ily módon kezd szónokolni: engem választott az Isten, hogy azt létesítem, és előbb rombadúl a világ, mint isten akarhatja ne teljesedjék. Jaj azoknak, kik mint nyomorult férgek az Isten akarhatja ellen tesznek, legyen az koronásfő vagy nyomorult koldus. A miatyánk szavaiból az isteni igazság és jószág tűnik ki azért nem szabad a vagyont eladni, hanem kiki egyformán bírjon, a vagyon nem az egyes emberé, hanem az egész emberiségé, mely egy családot képez. A gazdagok, kik a vagyont összehalmozák a földnek gazai, és én kiviszem az egyenlőséget a földön. — Most beteges vagyok, de Istentől várok segítséget, már rég megsemmisültem volna, ha Isten kegyelme nem segítene volna, és esküszöm is, hogy azért halálra soha nem leszek neki. Egy lény táplálja ronsolt testemet, mely 15 hónap óta súlyos börtönben szenved, csak azért mert az atya tanítását hirdetem, hogy legyen egy akol, egy pástor t. i. Krisztus. Most számtalan vallás van a világon, s mindenik mondja magáról, hogy az igazi, de csak egy igaz vallás van a világon, a többi a népek romlására van. — Milyen az ember a 19-ik században? test és lélekben elfásult, — én azért vagyok itt, hogy általam a bűnösök ajtái megnyíljanak és hallják kit az úr küldött. A ki Isten országába akar menni, dicsőítse az ő nevét, de mit hall most az ember?

Rút káromlást! hát keresztények vagyunk mi? a pogányoké az a pogányabbak, s a kik pástorok akartak lenni a nyájnak a papok, hogy gazdagodjanak, most letaszítottak a pokolba. — Krisztus szegény volt, de szellemileg gazdag, s most a pástorok gazdagok, de szellemileg szegények. De elérkezett az Isten országá — erre felkel s egész lelkesedéssel beszél — ha az egész világ ellenem is van, én teszem kötelességemet, mert az úr támogat engem. Ki fog engem szabadítani atyám és börtönből is, hol 15 hónapja, már, hogy szenvedek, — az úr mondta nekem: menj, ismerd meg, mi a börtön. — De gonoszok járnak most szabadon.

Szabadnak teremtette az Isten az embert és őt engem mégis rabslágra tettek. Az atya kötelessége gyermekei közt a just egyenlően felosztani, de most egy sokszor többet kap

mint más 10, — az Istenül nem tehetünk fel ily igazságtalanságot. A jobboldal bírja most a földet, mintha nekik teremtette volna az Isten, pedig ők a gazok. Az igaz, hogy a jobboldal a tudományos osztály, de a tudományos osztály egyszersmind a legboldobabb osztály, mert eskély földi kimesért az örök boldogságot adja oda. — A jobboldal hátráltatja, hogy az Isten parancsolata ne teljesedjék, de amál biztosabb a népek boldogsága és üdvössége, hogy engem idezártak. Ki kapja mindenki saját illetékét és az lesz a gazdag, ki legtöbb jót tett. — Az ország minden földé fel lesz mérve és szétosztva a családok közt egyenlően, — a jótétemény üdvözíti az embert, — én vagyok az élő hittörzs, mely mindenkét megtszítja a bűntől, én vagyok az élő ajtó, mely által lehet csak a menybe jutni, én vagyok a menyei kápos mely összeköti az eget a földdel, — az ember porból volt és porrá lesz, de a szellemi kápos az éghez köti, s a szellemi kápos én vagyok stb.

(Ezen elmebeteg melynek eszmemene-tét bővebben ismertettem, örült: politico — vallásos irányban, egész örökon keresztül szónokol társainak. Földműves volt, de egy kis tudományt szerzett magának. Tolva megében mint lázító elfogatott, be is záratott, de kitudatvány hogy elmebeteg, a tébolydába került.

(Folyt. köv.)

Hangok a központból.

Zombor 1871. június 15-én.

Multkori levelünkben jeleztük, hogy egy a főispán szék foglalt, valamint Lovász Mihál főjegyző üdvözöl beszédét egész terjedelemben közölni fogjuk; miután azonban időközben mintkét beszéd számos példányban könyomtatott, a megye közönségének s valamennyi bizottmányi tagjának, megküldtetem, s így azok tartalma immáron megye szerzte köztudomásra jutottak; emel fogva tökéletesen fölösleg dolognak, illetőleg talhaladott álláspontnak tartottuk, s tartjuk csak azért közölni, hogy a „Báscsa“ hasábjait olyatén tudósításokkal töltsük meg: melyek a közönség előtt már egy is ismeretesek.*

Meghagyjuk, e szerint ezt a dicsőséget azon lapoknak (lehet különben ezt a kifejezést egyes számban is venni) amelyek egészen méltányos dolognak tartják köztudomású dolgokat hirdetni s melyekről ugyan bizvást el lehet mondani, hogy sok jót újat tartalmaznak, hanem csak az a kár, hogy a mi jó bennük az nem új, s a mi új, az nem jó.

Mi majd csak felvesszük újra az el-ejtett fonalat, és igyekeznünk fogunk befejezni, a június 15-iki bizottmányi ülés eredményéről — tudósításunkat.

Az elmondott beszédek után ugyan is, tárgyalás alá került a megyei szervezeti javaslat elkészítésére kiküldendő bizottság megválasztása.

A kérdés szerfőlött fontos lévén, mind

* Felvesszük mert sokan kívánhatják olvasniuk közül — kik nem bizottmányi tagok. Ez alkalommal csak a főispán beszédét s jövő számban a főjegyzőt.

két párt vezérszónokai a küzdőre lépnek; s így csakhamar élénk vita támad, a kitűzött tárgyról fölött.

Barthol József a jobb oldal részéről: mindenké előtt kijelenti, hogy a szönyegen levő tárgyat nem kívánja pártkérdésnek tekinteni; s így indítványozza, hogy egy jobb oldali elnök alatt, 5 tagból (kettő a jobb, kettő a baloldaltól) álló bizottság választassék, mely vissza vonulván határozzon a fölöti, hogy a kérdéses szervezeti javaslat el-készítésére kiküldendő bizottságba mily arányban választassanak meg a jobb, s mily arányban a bal oldali tagokul.

Ezen indítvány a többség által nem tállatják elfogadhatónak.

Lovász Mihál főjegyző. Szintén nem tekinti párt kérdésnek a dolgot; hanem azért őszintén s minden előmozdítás nélkül kíván a tárgyról szólni; s indítványozza hogy a kérdéses bizottságba 60 jobb, s 30 baloldali választassék meg tagnak.

Vujevich Zakár. — Hasonlóképen nem kívánja pártkérdésnek tekinteni a vitatott tárgyat; s ép ezért nem járulhat előtte szóló indítványához; fölhozza hogy a megye 16 orsz. gyűl. képviselői közül 14. baloldali érzelmi. — E szerint teljesen a méltányosság szempontjából vél kiindulni akkor, a mikor azon indítvánnyal lép föl, hogy a szervező bizottságba egyenlő arányban választassanak meg egy a jobb, mint a baloldali tagok.

Allaga Imre. Ugy vélekedik hogy a mely részben van a többség, ott van az igazság s a jog. Csupán méltányosságból pedig egyáltalában nem tartja helyesnek az ügyet kockáztatni; már pedig szóló úgy van meggyőződve, hogy e bizottmányi gyűlésen többségben van a jobb oldal, s e kedvező körülményt minden esetre föl kell használni; mi ért is Lovász indítványához ragaszkodik, s kívánja, hogy a vitatott kérdés szavazás által döntessék el.

Pál Antal. — Nem pártolja Lovász indítványát; különben szóló sem akar pártkérdést csinálni a főn forgó tárgyról helyesli a méltányosság elvét, s egyenlő arányban öhajátjáná megalakítani a szervező bizottságot. — Így az igazság s méltányosságnak is elég tétének.

Mánich. Körülbelül úgy veszi észre, hogy még is csak jó lesz ebből a dologból párt kérdést csinálni; s az ilyen kérdésekben nem nagy embere a méltányosságnak; egyszersmind általános derűtlenség közt teszi azon megjegyzést, hogy ugyan csupa merő méltányosságból mért nem engedte a baloldali követeléseknél győzni a jobb oldalt. — Pártolja Lovász indítványát.

Jámor Pál. — Melyen átértézt, s meg-ható beszédben eseteli nézetét a vitatott tárgyról fölött. — Sajnálja hogy oly nagy az eltérés a két párt között. — Utal a multira; s dobogó korbellel emlékezik vissza azon eseményekben gazdag időkre, s mikoron a magyar nemzet oly nagy s dicső tetteket vitt végbe azért mert hős áldozatkész fiait az egyetértés szelleme lelkesítette; a multakból tanulogot merit a jelenre, a melyben legelőbb szükség van az egyetértésre, mert bizonyára befognak következni a megpróbáltatás napjai; szóló megemlékezik a szerencsétlen összetört franczia nemzetéről, melyet az egyenlőség, a viszály s a pártoskodás romboló eleme döntött oly mélyen az örvénybe. — Egyetértésre s a méltányos-

ban éjjel nem dolgoztatnak. Egy munkás havonként 8—10—12—15 frót keres számtalban. Napszámba 45—50 frót kap, saját ellátása mellett. Sok függ a képlet és a közet vegyi minőségétől azért is a bányász, fáradsága mellett a szerencsétlenség is sokat vár, és minden vallásossága mellett is így köszön: „Szerencse fel!“

Ezeket előrehozsájtva, ha úgy tetszik most már beindulhatunk a bányába; természetesen erre legalább is a felöltőt kell engedelmel kénni, ki résztint barátságából vagy egy kis honorárium fejében szívesen ajánljuk vezetőül, és egy sok ráncokba rakott új bányász kabátot, és föveget is ad, hogy ezzel a mi künnyegott öltönyünket pótolva — ezt a bapszkoló aláhulló vízeseppektől megkímélhessük.

De, miután e lapok olvasó körétől igen távol esik ily bánya, másrészt szemünk sem szokta meg a tárgyat ily gyér népszerűségű megkülönböztetni, maradjunk a napvilágon mert az avatatlannak a bányában való kutatás és járás kétszerte veszélyesebb; hanem hallgassunk meg egy épp most kijövő nálunknál valamivel kíváncsiabb, hogy ne mondjam áldozatkészebb és bátrabb természetű kelyőt, ki a bent tapasztaltakat így adja elő.

(Vége köv.)

TÁRCA.

Nagybánya, 1871. június elején.

(Folytatás.)

A bányák rendszeren a bennök található éremekről veszik nevéket: p. o. arany-, ezüst-, vas-, ólom-, réz-, só-, kőszénbánya stb.

A bányamivélés tetemes tökét vesz igénybe, mert ez sok költséggel van összekötve; azonban különféle bányáknál különböző a költségek nagysága is, mely tekintetben sok függ az ásványok vegyületi minőségétől, a bányatelekek alkotásától; minél mélyebbre kell hatnia a bányásznak a földgyomrába kúnsék után, s minél nehezebb akadályok elláritásáról kell gondoskodni, annál nagyobb költséget vesz igénybe a bányamivélés, mely természetesen a bányatulajdonost, vagy leginkább részvényeken alapuló társaságot sújtja. Sőt igen gyakran ugyanazon bányában is különböző helyeken különböző a jövedelem; csak azon általános esület vegyük fel, hogy véletlenül munka közben a nemes érenek gazdag erét követvén, sziklákat repesztve egyszerre vízforrásra bukannak a bányászok, mely a közziklák közül mind inkább előnyomulván, nagyobb és nagyobb tért siet elborítani, míg végre annak elhári

tására vízhozó gépekről kell gondoskodni, hogy így a munka tovább folytathassék.

Ily körülmények közt a bányák jövedelme igen változékony s bizonytalan; többször van rá eset, hogy azok nyílttése hatalmasabb ideig veszteséggel jár, azért is hazánkban majd mindenütt a magánasok egész társaságot képeznek s így a műveltetési költségeket közösen viselvén, a jövedelmet maguk közt bizonyos időközönként aránylag felosztják.

Megismerkedvén e szerint a bánya nevezett fogalmával, kövessük a bánya munkást mindennapi foglalkozásához.

Réggel, vagyis éjjeltőlani 2 órakor meg-szólal az ugynevezett kolomp, a bányabé-járát közelében. Ez egy a gyűlde, vagy is gyűllhelyiség feletti fatornyocskába alkalmazott vízszintesen függő deszka; melyre két fakalapással ütve (mint a lovaskatonák etetektor szoktak) jel adatik a felkelésre. Ekkor felkel a bányász, magára veszi munka öltönyt, mely igen durva vászonig, és lábvalójából áll. Ez öltöny már egészen rozsdá veres lett, a föld belsejében folytonos párolgás által képződő és aláhulló vízeseppektől. Nyakába veszi a nélkülözhetlen börtarisznyát, mely a szükséges löpor, gyuttacs, gyufa, tapló stb-vel van ellátva, nem felejtvén el a kis olajmécsét, mellyel ha még setét volna, világít magának az után is, és 3 órakor a másodszori jeladásra (kolompolásra) siet a gyűllhelyre. — Ez egy

meglehető magas helyiség, inkább terem mint szoba; egy magasabb helyen álló író-asztal, — néhány pad, és egy nagy feszület a falon. Itt várja őket a felőr (buznam) néha a bányamester is (mi már tekintélyes hivatal). A felőr feljegyzi a megjelent bányászok neveit, s egyszersmind kijelöli — és a név mellé oda írja az akna vagy tárna nevét is, melybe egyik másik dolgozni indul. Megjegyzendő, hogy két munkásnál kevesebb egy aknába sem bocsájtatik. (Akna Schacht, vagy Stölna, egy tornáchoz hasonló hosszú úr, mely vagy vízszintes, vagy lefelé függőleges, és többféle irányba, az érceret követő út).

Igy a szükséges elővigyázati szabályok megtételével, és a szükséges eszközök felszerelvé, — amilyenek: vasfűrő, öklös (különös alakú kalapács) olaj, és ha puhább közet rombolására indul, esikányval ellátva megindul az élethálára egyenlően kész munkáskaraván; kis mécsesökkel világítva mint a mesébeli kis apró gnó-mok (bányakísértet). A bánya nyílásánál rendszeren avég egy nagy feszület figyelmeztetni látszik a halandó munkást lelke üdvösségére; mit ez nem is hágy figyelem nélkül, mert a bányász a rajongásig vallásos. — Ennek képesében meg kell még említenem, hogy e most beinduló munkások déli 11 órakor mások által, — ezek pedig este 8 órakor ismét egy harmadik rend munkás által váltattak fel, Némely bányában azon-

ság gyak tagjait; a jobb ságra le

Csu-

tos szava-

toskodás

képviselő

veszélybe

jövendője

élet esen

hullámok

nem a kü

nál fogy

nek, s m

fűloldal

szak kezd

értésnek

Simi

nevében;

nézetét n

meglevén

indítvány

arányt kiv

Hozz

tárgyhoz;

bizony seh

tálni: s m

megállapo

ispán a ta

a szavazás

A

künnik, h

42 szó töb

szervező

lön bevála

A szö

ből alakitt

Pál A

Gábor, Lo

Szeghő Ján

ay József,

Kovácsi K

novits Sán

Gábor, Kl

Jakobey Sz

István, J

Grosschmid

váth Kálmá

zsef, br. M

Dr. Spitzer

dis József,

Gfeller Ká

Lovich Kál

lieb Márton

II.

Nyers

ván, Miláse

III.

Schma

Szaniszló, I

IV.

Balogh

Károly.

V. T

Antun

Vojnits Sán

VI.

Bende

kó Antal, V

Ba

Zákó

kár, Csupor

Karácson G

László, Zsul

deon, Karvá

szánovits Je

Bodnár Imre

latin, Csernu

vits Gyula,

bály, Fontan

nich Dávid,

Hettesheime

Ezek u

ve, e megye

köt képező

főszlatatott

Ellehet

a legszében

mélyeskedés,

óra hoszat

csak színével

Mltág
roly fői
melyet
való ü
tatása
15

Tekintet

A Nmlts

sére O es, Rí

lépnek;
a kiü-

réséről;
önnyeg
snek te
egy jobb
a jobb,
választas
on a fő
vaslat el
ly arány
ly arány

l nem ta
tén nem
nem a ért
kiván a
hogy a
baloldali

pen nem
vitott
te szóló
egy 16
oldali ér
ányosság
a mikor
szervező
tassanak
agok.

hogy a
az igaz-
ól pedig
szervező
tan meg-
esen töb-
b körül-
áltni; mi
zkodik, s
vázás ál-

Lovász
kar part-
lyból he-
ő arány-
bított-
osságának

zi észre,
dologból
érdékek-
sságunk;
tíz teszi
pa merő
a balol-
jobb ol-
át. —

t, s meg-
vitott
nagy az
a multra;
za azon
koron a
tetteket
kés fiait
a mul-
melybea
re, mert
egpróbál-
szere-
ről, me-
a pártos-
nyelen az
ellányos

munkás
es szak-
ap, saját
et és a
rt is a
enestől
mellett

teszik
a; ter-
kell en-
ól vagy
a aján-
a rakott
ud, hogy
pótolva
ppektől

Él igen
ünk sem
ésvilág
világon
aló ku-
hamen
kijavó
hogy ne
termé-
kat így

ság gyakorlására hívja föl tehát a bizottmány tagjait; minden tekintetben helyesnek találja a jobb s baloldaliaknak a szervező bizottságba leendő egyenlő számú megválasztását.

Csupor Gyula. Előtte szólónak magas szavától áthatva kérdezi, vajjon a pártoskodás mely a civilisatio leghatalmasabb képviselőjét a francia nemzetet oly szörnyű vesztébe dönté, nem kockáztatja-e hazánk jövődjét is? Ne dobjuk ugymond a közélet esendes folyamába azt a követ, mely hullámokat támaszt, s iszapot kavart föl, hanem a köztünk létező rokonérzés s őszhangnál fogva, adjunk a barátságos kiegyenlítésnek, s méltányosságunk helyét. — Ha a túldoldal szerint a megyék életében új korszak kezdődik, legyen az a kölcsönös egyetértésnek új korszaka. —

Simits Uros. — Szót emel a szerbek nevében; s kijelenti hogy előtte szólónak nézetét mindenekben tökéletesen osztja, s meglevén győződve a baloldal részéről tett indítvány méltányossága és igazságáról egyenlő arányt kíván megállapíttatni.

Hozzá szólak ezután még többen a tárgyaloz; beszélték pro s contra; hanem bizony sehogyan sem sikerült egymást kapacitálni: s miután e szerint a vitatott tárgyak megállapodás nem jöhetett létre; ehöklő főispán a tanács. rendszabály 26 § értelmében a szavazás elrendelését látt szükségessének.

A megjelölt nyilvános szavazás után kiténik, hogy Lovász Mihály indítványa 42 szó többséggel elfogadtatott; vagy is a szervező bizottságba 60 jobb, 30 baloldali lön beválasztva.

A szervező bizottság a következő tagokból alakítottat meg.

A központból.

Pál Antal, Kovács Alajos, Grosschmidt, Gábor, Lovász Mihály, Szécsényi József, Szeghő János, Dr. Sztójkovits Péter, Dr. Rátay József, Kulmicsits Agoston, Sándor Béla, Kovács Kálmán, Gartner Ferenc, Theofánovits Sándor, Sándor György, Drakulits Gábor, Klaesányi István, Simonovits Elek, Jakoby Sándor, Stojkovits Szilárd, Molnár István, Jorkovits Antal, Kovács Agoston, Grosschmidt István, Pukovits Odón, Horváth Kálmán, Hoffman Mihály, Barthal József, br. Majtényi József, ifj. Szemző János Dr. Spitzer Mór, Szemző István, ifj. br. Rudits József, Milásevits János, Gertinger Adolf (Geller Károly, Raisz Sándor, Peanich Iván, Lovich Kálmán, Szalmásy Zsigmond, Gottlieb Márton.

II. Felső járásból.
Nyers Lajos, Kósa Adám, Sándor István, Milásevits Márton, Tury Mátyas.

III. Közép járásból.
Schmansz Endre, Raichl Péter, Deák Szaniszló, Pletikovits Sándor.

IV. Alsó járásból.
Balogh György, Trichler József, Birly Károly.

V. Telecskai járásból.
Antonovits Mátyas, Ambruszt Péter, Vojnits Sándor, Dömötör Károly.

VI. Tisza járásból.
Bende József apát, Tavass Antal, Zsarkó Antal, Vagner Ferenc.

Baloldaliak közül.
Zákó Péter, Kocik Pál, Vujevich Zákár, Csupor Gyula, Latinovits nep. János, Karicsón Gyula, Skultety Ede, Markovits László, Zsuljevits Döme, Dr. Alföldy Gedeon, Karvázy Zsigmond, Simits Uros, Pilszánovits Jenő, Knížec József, Erdélyi Mór, Bodnár Imre, Heves Károly, Dr. Tatity Milatin, Csernus István, Schwell Titus, Latinovits Gyula, Ambrózovits Károly, Rudits Mihály, Fontányi Alajos, Vidákovits Péter, Vojnich Dávid, Mihelics János, Zákó Sándor Hettesheimer Imre, Puceman Béla.

Ezek után több tárgy nem lévén kitérve, e megyei életünk történetében korszakot képező bizottmányi ülés főispán ur által fölhasználott.

Ellehet mondani, hogy egyike volt ez a legszebben lefolyt közgyűléseknek; a személyeskedés, vagy szenvedélyességnek a két óra hosszú tartó debattározás dacára — még csak színével sem bírt. Igazhívó műziumban.

Milóság Martonfi Károly főispán ur beszéde, melyet főispáni székében ünnepélyes beiktatása alkalmával jun. 15-én tartott.

Tekintetes megyei Bizottmány!

A Nullságú Miniszterium felterjesztése re O. es. kir. ap. Felsőnek kegyelme ál-

tal Bács-Bodrogh t. e. vármegyék főispánjává kinevezetvén, midőn a felolvasott eskünek ünnepélyes letétele után a t. Bizottmányt üdvözölve e díszes széklet elfoglaltam némileg bátorítva érzem magamat az által, hogy a t. Bizottmány körében nem egészen ismeretlenül jelenek meg.

Mint szerény munkás már évek óta napszámokodván e teremben óhajaim egybeolvadtak a megyei közönség óhajaiával, fájdalmaival vele együtt éreztem át, osztoztam örömeiben, reményeiben és csalódásaiban.

Most tehát midőn annak kormányát átvesszem, nem hivatásom, csak szerepem változik meg; a mennyiben t. i. a munka felosztás elvénél fogva nehezebb része jutott osztalékomul.

Sem fényes multra sem elismert érdemekre nem hivatkozhatvám, csak a hazafini erős elhatározást és az öntudatos jóakaratot hozom magammal e székbe, melyet elődeim oly kitűnő tehetségek által töltöttek be.

De midőn gyarlóságom érzetében tisztelettel meghajlom elődeimnek érdemkoszorúzott emléke előtt, a szabadelvűség ügyére nézve egy megnyugtató vigaszt látok fűződni kinevezetésemhez: mert míg eddig e főispáni székéről a társadalmi álláshoz kötött fényes név és az ösök büszke cimere ragyogott vissza, szerény polgári származású és állást személyemnek illetélen nem érdemelt kitüntetésé által a demokratikus elvűli dadalát, kétségtelen tanúságul annak, hogy bármennyire gyanúsítsák némelyek kormányunkat, annak politikai delejtűje távolról sem jelzi ama vésztes polust, melynek közeléből a reakcio rettegett rémei szoktak feltámadni.

E esalhatatlan vigasztalás keblemben fokozódni érzem gyöngye örömet, és lelkeimben át vagyok hatva azon reménytől, hogy a kormányunk ezen határozott szabadelvű irányba a tisztelt megyei közönség részéről személyem tekintetében a bizalmat inkább nevelni mint apasztani képes.

Reményem ezt annál biztosabban, miután a mostani fendal-arisztokratikus szabadság munitium működésének örömlátója már rövid percek mulva szünetre ér, és utána az 1870. 42. t. e. alapján szervezendő új törvényhatóságnak élénkebb működése kezdődvén, a határozott ősi pompa iránti kegyelet egy realisabb irányban foszland szét.

Vannak ugyan sokan, kik a most idézett törvénynek intézkedését olyképp tekintik, mint az önkormányzat szabadságának korlátozást, mint az alkotmány bástyáinak védelmére kirendelt és századok óta fenálló őrszemek feladását, mint a merev centralisacio mesterséges apparatusait.

Részemről e nézetet nem fogadhatom el, sőt azt hiszem, hogy épen ezen általánosan fog a nemzet testében fejezsdülni, s azt minden ereiben jótékonyan felvillanyozni; mert míg egy részről a szabadon választott képviselők a néperőleletnek közvetlen áramlását viszik magukkal a bizottmányba, addig más részről a legtöbb adófizetésre fektetett virilis szavazatok a túlkapas minden lázasabb tevékenységét jótékonyan mérsékelni fogják.

Igaz, hogy megszokott és annyira kedvelt nagyhatású politikai viták lassankét elfognak hangzani, és helyüket a jóval malmasabb közigazgatási és közigazgatási kérdések feletti tárgyalások foglaladják el; de bizonyos más részről az is, hogy a vicinális utakról, a vagyon és személy biztonságáról, az árva vagyomról a pénz és veradoról célszerűben leendő gondoskodva mint most. Azonban e kérdések tüzetes taglalása feladatokat meghaladván, azokat egész általánosságban csak azért érintem meg, hogy a jó és gyors közigazgatás fontosságát, és az annak behozatalára irányzott törekvéseimet már ez alkalommal kiemeljem.

Az élet és a tapasztalás a legbősebb tanúrok, ők ki fogják jelölni az új intézvények érdemét vagy hibáit, addig, ha mindjárt rossz lenne is, tiszteljük a törvényt, mivel a törvény tisztelete az állam fenállásának legerősebb támasza és biztosítóka.

Tekintve politikai elveimet, azok a t. Bizottmány előtt többnyire ismeretesek, röviden tehát csak azon megjegyzésre szorítkozom, hogy bár saját meggyőződésemmel nem szoktam meghátrálni, mindazonáltal mások meggyőződését mindig tisztelni, a vélemény és szólás szabadságát a törvény korlátai között pártelintetek nélkül megőrtalmazni és tiszt. Bizottmány többségének határozatát mindenkor híven, meghamisítlanul fogom tolmácsolni.

A törvény felett örködni, azt megtartani, és mások által megtartatni: feladatunk sarkpontja leendő.

Miért is a visszaéléseket szigorúan üldözni az elnyomott igazságot védeni, és a tisztviselői becsületét minden szennyfoltól megőrizni elodázhatlan kötelességemül tekintendem.

Azonban hogy köteleimet híven betölthessem, hogy jogaimat hatályosan gyakorolhassam multhatlanul szükséges, hogy nem csak az egyes tisztviselők, hanem a t. Bizottmány testületi támogatásával is találkozom: mert valamin a szervez test épségének fentartása csak mindannyi tagoknak egybevégtő működése által lehetséges, úgy arra nézve, hogy egy hatóság a maga állami és társadalmi céljait valósítsa, feltétlenül megkívánatik, hogy annak minden egyes tényezője a maga hivatását ne csak felismerje, de lelkiismeretesen teljesítse is.

Midőn tehát a tisztviselő uraknak erélyt, a t. Bizottmányunk pedig a közügyek iránti lankadatlan érdekelttségét kikérem, azon buzgó kívánsággal zárom be beszédemet: adjon Isten hogy fellegős Urunk Királyunk és felséges családjának hosszú élete felett az isteni gondviselés örködvén, dícsőséges anyja meggyék a bennelakó minden nemzetiségek teljes megnyugvásán, az alkotmányos szabadság oltalmá, az anyagi jólét kurjai közt és az erkölcsi szilárdság öntudatában felvirulhasson!

Különfelek.

Tiszteljük azon felfogást, mely Martonfi Károlynak főispánján történt kinevezetése ötletéből ekként nyilatkozik: „Az előbbi kor arisztokratikus irányba s egy közbejött nemzetiségi iránylat kielégítése után — értjük Mihályovics főispánját — mintegy természetesnek látjuk: hogy végre a vallásilag legkisebb s így feltékenységre kevés okot nyújtó felekezeti faktor — a bácskai helyét vallásának is elég tétetik — s azt mondjuk rá, hogy kormányunkat a főispáni kinevezéseknél sem a származás sem a felekezeti, hanem a képesség és megbízhatóság vezethette — szerény felfogásunk szerint — s azt gondoljuk, hogy a jelen esetben nyilatkozat általános elismerést és örömet is — a demokratikus iránylat számavételén kívül — főleg ennek tulajdoníthatni.

Folyó hó 24-én szombaton a városi színházban 8 órakor Blau Gyula hegedűművész a nemzeti színház hangversenymestere és Altschuhl Rudolf zongoraművész által hangverseny tartatik.

Műsorozat:

I. szakasz:

1. Beethoven nagy Sonate (Kreuzernek ajánlva) előadja a hangversenyzök.
2. a) Field Nocturne játssa Altschuhl Rudolf b) Chopin Valse des dur játssa Altschuhl Rudolf
3. a) Schuman Esti dal előadja Blau Gyula b) Hauser magyar dal előadja Blau Gyula

II. szakasz.

1. Mendelssohn Hochreitsmarsch und Elfeureigen átirta Liszt F. előadja Altschuhl R.
2. Singer Préludes hegedűre külön játssa Blau Gyula.
3. Liszt Rhapsodia játssa Altschuhl R. Palics-fürdői vendéglistrom. Szabadkáról: Szarvasy Sándorné egy gyermekkel; Koppovits Róza k. a.; Farkas Jozefa k. a. anyjával; Farkas Albert; Pukovits Katalin; Pukovits Agostonné egy leánnyal; Magarasevics Athanazné; ifj. Richter Józsefné I gyermekkel; Pacher Istvánné 1 leánnyal; Mamojlovics Györgyné 1 gyermekkel; Schreier Zsigmond 2 leánnyal; Kúvágó Katalin; ifj. Magyar Imre egy fiuval; id. Magyar Imre; Milkó Mór. Zomborról: Falcione Lőrinczné; Szegedről: Weisz Samuné 2 gyermekkel; Masa Ödönné egy gyermekkel; Temesvári Pálné 1 gyermekkel; Balogh Antalné 1 leánnyal; Roserbaumné 2 gyermekkel. H. M. Váshely: Dobosy Lajos; Török Józsefné; Oláh Ferencné; Nagy Mihályné; Apathi: Spitzer Gizella és Izidor. Palánka: Ffirst Simon, neje és mokája. Pityaros: Mihálovits Sándor. Szanád: Bauerné egy fiu, 2 leánnyal. Hodos: Faragó Istvánné 2 gyermekkel. Zenta: Szlavits Mitó. Kikinda: Deutsch Róza, 3 leánnyal. Pest: Szende Ilma k. a.; Plesz Lipot anyjával. B.-Csaba: Szucs Mózsné 2 leánnyal. Keeskemét: Pollákné 1 leánnyal. Moholy: Matos Simonné 2 leánnyal. — Palics, június 24. 1871. közli: dr. Wiener S. fürdő orvos.

† Néhai Sztójnov István es. kir. járás bíró özvegye Aradszky Jozefina folyó év június hó 20-án meghalt. Béke és áldás hullt hamvaikra!

** Madia Mátyas (Mathais néven is harsukban) beköltözött lengyel — ki telkelési harcukban is részt vett, szép pénz és éremgyűjteménnyel bírt, melyet évek hosszú során gyűjtött egybe. Kénytelenségből eladta már az ezüst és arany darabokat 70 értért; mit mi láttunk, az réz, mind sárga 198 darab. Van itt Amerika s Ázsia több, Europa minden államából pénzem. Régi római is több jelesül Maximinus és Maxentius korából. Felhívjuk az érdeklődők figyelmét, mert ezt is készülni eladni. Vajmi nagy kár, hogy

egy ember élet-fáradozása így megy füstbe. — A bajai lövészegylet új lövészázának ünnepélyes felavatása f. hó 29-én lesz. Értesíteni kívánjuk erről mindazokat, kik ezen ünnepélyben — bármily minőségben részt kívánnak venni.

— A esőtörtökön délelőtti eső a zombori utcát s a nagy templom terét annyira megtöltötte vízzel, hogy az arrajáró kocsi a kis kápolnától a Vermesház szegletéig, sőt azon túl nyúló területen is telemerültek — vízzel. Történt pedig ez azért, mivel a város udvarosa, kinek az utcák tisztán- és rendben-tartása a kötelessége, dacára annak, hogy a nyugati égen már reggel óta mutatkozó felkete felhők s ez irányból jövő távoli égddörögés a csatornák rostélyajtóinak kinyitogatására figyelmeztette; mindezt még sem tette meg; e miatt aztán a nagy templom előtti téren összegyűlt víz a járdán nemcsak áttört s folyt épen ellenkező irányban mint rendszeren szokott, hanem egész a nagy piac széleig levő járdáig nyomult elő. Igaz, s ez dicseretére válik, az eső megszüntével megérkezett a rostély nyitogató, de már ekkor oly nagy volt az összegyűlt vízméreg, mint még akkor szokott volt lenni, midőn a Váli Béla által kieszközölt csatornázása ezen rövid utca egyik felének — még csak idea sem volt.

** A fennebbiekkel kapcsolatban azt kérde — munkatársunk, mi történhetik azon 10 krajecárokkal, melyeket az állami-adó forintjai után — közmunka-váltás vagy minek fejében fizetünk, — tudtával arra, hogy az utak és utcák igazításának költségei ebből fedeztessenek? Hogy fizetünk, azt tudjuk, de hogy utaink oly gidres-gödörösök, mintha csak természetben szolgáltatnók ki a közmunkát — az is igaz.

o. Curiosum! Van Ó-Kanizsán egy 11 éves fiú, kinek oly erős növést szakála s jól kiserdült bajusza van, mint valami 20—22 éves ifjú embernek; e mellett a fiú még egészen gyermek s nemcsak kortársaival szokott együtt játszani, hanem nemi tekintetben még teljesen — fejletlen is.

— A női tornász vidéken hamarabb kap lábra, mint a fővárosban. Kemény Irna, a szegedi leánynevelő-intézet tulajdonosnője tornaiskolának alkalmas házat vett és azt, valamint udvarát a tornászathoz szükséges eszközökkel felszerelte —! irják a „Hon“ június 20-iki számában. — Tudunkkal itt Szabadkán már 5 év óta áll fenn egy ilyen női-tornaiskola Moravie-Knézy Karolina asszony leány neveldejében; városunk tehát ha talán nem is legelső, de mindenesetre egyike a legelsőeknek — e téren.

Igen leköteleznek azon tisztelt lap-társak, kik cikkeinket akár egészen, akár részben átveszik; mert ez által azok életrevalóságáról tesznek tanúságot, s csak azon szerény kérésünk van hozzájuk: sziveskedjenek ilyenkor legalább mi rólunk is — s legalább annyiban, hogy „Bácska után“ — megemlékezni.

* A város legjártabb utcáinak egyikén — ugyanis az egész külváros és Sándor községe azon jó be a piacra — az I. körbeli 333 számú házban közel a város középpontjához s oly helyen, a hol a házak nem nagy udvarral bírnak, tehát jó közel is fészesnek egymáshoz, lakik egy hentes, ki saját háza udvarán vág disznót s birkákat naponként az egész éven át, s a beleket tölre eltéves végett ott tisztítja s szárítja, ez utóbbit kiválólag csak is nyáron. Az ez által keletkező bűz csak némileg meleg napokon is fojtó, képzelhető milyen az nagyobb hőmégekben? Ezen az egészségügyre oly kártékonyan ható dolgot eltüntetni — szinte a tulajdon szentségének épségben tartása akadályozza? —

* Sokszor hallottuk már, hogy a vasút és Viezner nyaralója közti kubikokban levő nagy vizet sokan fürdésre használják; ezt nem hittük, azonban mult vasárnap sajnosan voltunk szemtanúi, hogy 10—15 éves fiúk egész meztelentül fürödtek ott s ép olyankor midőn a vasúttal nagy közönség megy ki Palicsra.

** Moravie Knézy Karolin asszony neveldejének 17-én tartott táncvigalma pártatlan fénytel ment végbe. Ugy látszik a t. asszonyság elkövet mindent, hogy ne csak intézetében legyen legszebb rend, de hogy külsőleg is kielégítsen minden óhaját. Ezt tartjuk aztán valódi hivatottságnak.

Üzleti árak.

Szabadka, 1871. jun. 9.
Tiszta buza 86—88 font-ig 4 frt 80
5 frt — krig vámmázsája.
Rozs 77—78 font-ig 80 fontot mérve
2 frt 80—3 frt — kr-ig.
Kukorica vámmázsá 2.60. 2 frt 80 kr
Árpa 66—67 fontjával mérve 1 90 kr
—2 fr-ig.
Zab 100 bécsi font 3. 50—3 frt 60 kr.
Szallona bécsi mázsája 23—24 ft.
Felelős szerkesztő Radits György.
Főmunkatárs Hoós Dezső.

Ajánlkozás.

Aulirt az idej nyomtatásra másod magával két gazdasági gép mellé, külön vagy együtt vezetőlítt ajánlkozik bárhova is. — Levéllel vagy szóval értekezhetni Szabadkán Ódor-utca 4070. számú saját házában.

Simony János, gazdasági gépezető.

80-3-3

Galéne-befőcskendezés

3 nap alatt gyógyít minden fájdalom nélkül húgyeső-kifolyást úgy most keletkezett, valamint kőlet és egészen üdült.

Központi főraktár az osztrák-magyar birodalom számára:

MAAGER VILMOS, BÉCS

Bäckerstrasse 12. sz. 24 20

és Török Józsefnél Pesten.

Egy üveg ára használati utasítással 3 ft 70 kr.

Minden árúk, melyek a különféle hírlapokban ajánlhatók, bármely szakmába vágók is legyenek, GLATTAU N. bazárja által 10 százalékkal olcsóbbak, mint az illető cégek által hirdettek. — Teljes árjegyzékek több mint 16,000 tárgyról ingyen és bérmentve küldetnek meg.

Következő mesés olcsó árakon elad és vidékre küld

GLATTAU N. első párisi bazárja

78-20-3

Osztrák-Magyar állam részére,

BÉCS, belváros hosszabított Kärntnerstrasse 51. sz. a., — TODESCO-féle palotában.

Ajánlások urak, hölgyek és gyermekek részére:

Bécsi bőrárúk

a világ legjobb gyártmányának elismerve.

Női kézi táskák acél széllel, dbja 65, 75, 90 kr 1 ft; egész nagy 1 ft 20 kr, a legfinomabb sárgabőrű, aranyozott zárra és széllel, dbja 1 ft 80 kr 2 ft 2 ft 50 kr nagy 3 ft 3 ft 40 kr; egész nagy 3 ft 80 kr 4 ft felöltőkával 1 ftal több.

Célszerű erszények nők, urak és gyermekek részére aranyozott zárral vagy mézga szalaggal, dbja 35, 50, 85 kr finom 1 ft 1.30, 1.70; legfinomabb 2 ft 2.50 3. 3 ft 50 kr.

Célszerű szivartartók dbja 40, 60, 80 kr finom 1 ft 1 ft 20 kr 1 ft 50 kr legfinomabb 2 ft 2.80 3—4 ft.

Levél és pénz-erszények célszerű beosztással 60, 80 kr 1 ft, fin. 1 ft 30 kr, 1.50, 1.80 legfin. 2 ft, 2.60—80 kr, 3.20, 4 ft.

Jegyzőkönyvek darabja 10, 15, 20, 25 30; legfinomabb bőr kötésben 45, 55, 60, 80 kr, 1 ft és fölfebb a minőség szerint.

Utazó táskák a legelősebb bőrből zárral, dbja 2 ft 25 kr, 2 ft 40 kr, 2.70, 3 ft, 10—70 kr. Arak nagyság szerint.

Waterproof utazó bőröndök célszerűen berendezve és beosztva darabja 2 ft 40 kr, 2.80, 3.50, 4 ft egészen nagy 5—6 ft.

Utazó palackok pohárral és bőrbetonsal, darabja 1 ft 20 kr, 1.50, 1.80, 2.10 2.40.

Diszes Albumok

a legkitűnőbb választékban és változatoságban dbja huszonöt képre 35, 60, 80 kr, 1 ft legfin. diszité 1 ft 20—85 kr, 2, 2.55 3; 50 képre 65—90 kr, 1 ft 25—55 kr, legfin. diszitéssel képekkel stb. 1 ft 85 kr, 2 ft, 2.50 3 ft 3.55 4 ft 100 képre 3 ft, 3 ft 55 krtól egész 12 ftig 200 képre 4 ftől egész 18 ftig utóbbiak divatszertű diszpeldányokban.

Zene Albumok felhívások két szép dalamat játszva, igen alkalmas ajándékokra és disze minden teremnek darabja fényolcad nagyságban, legdiszebb kötésben 8 ft 50 kr még finomabb 11 ft legfin. 14—16 ft, egy nyolcad nagyságban a felebbi kiállításban 11, 12, 14, 19 ft, remek darabok negyedrét nagyságban 14, 18, 24 ft.

Iromány táskák, minden darab zárható, igen célszerű 1 ftől 2 ftig, ugyanezek teljes írókészlettel 2 ft 25 krtól 5 ftig.

Varró eszközök tokban minden szükséglettel ellátva, darabja 45 krtól 1 ftig, nagy 1 ft 50 krtól 2 ftig és fölfebb, egészen nagy, legfin. 2 ft 50 krtól 5 ftig. Remek művek ajándékokra 6 ftől 14 ftig.

Báli és sétány legyezők

a legkitűnőbb választékban, egyszerű és 55 kr. szép darabja 30—60 kr, legszebb festéssel 40, 80 kr, 1 ft 40 krig legkitűnőbb kiállításban 1 ft 80 krtól 5 ftig, virágosokor belülről léssel 2.85 3 ft szövettel 65 kr egy nagy puszpángfából vagy érből 10 kr, 1 cselet elrejtett legyezővel, a mely tetszés szerint napernyő szövettel 85 kr, 1 ft, 1.24 nehéz 15—30 kr, borotváló szappan 15—20 kr.

Napernyők, egy db tavaszi ernyő nehéz kékhez tok adatok 1 tok 2 borotváló legjobbj lyoni selyemből 1 ft 95 kr 2.25 kr selyembé- minőségű 1.80, 1 borotva szappan szelence- léssel 2.85 3 ft szövettel 65 kr egy nagy puszpángfából vagy érből 10 kr, 1 cselet elrejtett legyezővel, a mely tetszés szerint napernyő szövettel 85 kr, 1 ft, 1.24 nehéz 15—30 kr, borotváló szappan 15—20 kr.

Napernyők, egy db tavaszi ernyő nehéz kékhez tok adatok 1 tok 2 borotváló legjobbj lyoni selyemből 1 ft 95 kr 2.25 kr selyembé- minőségű 1.80, 1 borotva szappan szelence- léssel 2.85 3 ft szövettel 65 kr egy nagy puszpángfából vagy érből 10 kr, 1 cselet elrejtett legyezővel, a mely tetszés szerint napernyő szövettel 85 kr, 1 ft, 1.24 nehéz 15—30 kr, borotváló szappan 15—20 kr.

Napernyők, egy db tavaszi ernyő nehéz kékhez tok adatok 1 tok 2 borotváló legjobbj lyoni selyemből 1 ft 95 kr 2.25 kr selyembé- minőségű 1.80, 1 borotva szappan szelence- léssel 2.85 3 ft szövettel 65 kr egy nagy puszpángfából vagy érből 10 kr, 1 cselet elrejtett legyezővel, a mely tetszés szerint napernyő szövettel 85 kr, 1 ft, 1.24 nehéz 15—30 kr, borotváló szappan 15—20 kr.

Napernyők, egy db tavaszi ernyő nehéz kékhez tok adatok 1 tok 2 borotváló legjobbj lyoni selyemből 1 ft 95 kr 2.25 kr selyembé- minőségű 1.80, 1 borotva szappan szelence- léssel 2.85 3 ft szövettel 65 kr egy nagy puszpángfából vagy érből 10 kr, 1 cselet elrejtett legyezővel, a mely tetszés szerint napernyő szövettel 85 kr, 1 ft, 1.24 nehéz 15—30 kr, borotváló szappan 15—20 kr.

Napernyők, egy db tavaszi ernyő nehéz kékhez tok adatok 1 tok 2 borotváló legjobbj lyoni selyemből 1 ft 95 kr 2.25 kr selyembé- minőségű 1.80, 1 borotva szappan szelence- léssel 2.85 3 ft szövettel 65 kr egy nagy puszpángfából vagy érből 10 kr, 1 cselet elrejtett legyezővel, a mely tetszés szerint napernyő szövettel 85 kr, 1 ft, 1.24 nehéz 15—30 kr, borotváló szappan 15—20 kr.

Napernyők, egy db tavaszi ernyő nehéz kékhez tok adatok 1 tok 2 borotváló legjobbj lyoni selyemből 1 ft 95 kr 2.25 kr selyembé- minőségű 1.80, 1 borotva szappan szelence- léssel 2.85 3 ft szövettel 65 kr egy nagy puszpángfából vagy érből 10 kr, 1 cselet elrejtett legyezővel, a mely tetszés szerint napernyő szövettel 85 kr, 1 ft, 1.24 nehéz 15—30 kr, borotváló szappan 15—20 kr.

Napernyők, egy db tavaszi ernyő nehéz kékhez tok adatok 1 tok 2 borotváló legjobbj lyoni selyemből 1 ft 95 kr 2.25 kr selyembé- minőségű 1.80, 1 borotva szappan szelence- léssel 2.85 3 ft szövettel 65 kr egy nagy puszpángfából vagy érből 10 kr, 1 cselet elrejtett legyezővel, a mely tetszés szerint napernyő szövettel 85 kr, 1 ft, 1.24 nehéz 15—30 kr, borotváló szappan 15—20 kr.

Napernyők, egy db tavaszi ernyő nehéz kékhez tok adatok 1 tok 2 borotváló legjobbj lyoni selyemből 1 ft 95 kr 2.25 kr selyembé- minőségű 1.80, 1 borotva szappan szelence- léssel 2.85 3 ft szövettel 65 kr egy nagy puszpángfából vagy érből 10 kr, 1 cselet elrejtett legyezővel, a mely tetszés szerint napernyő szövettel 85 kr, 1 ft, 1.24 nehéz 15—30 kr, borotváló szappan 15—20 kr.

Napernyők, egy db tavaszi ernyő nehéz kékhez tok adatok 1 tok 2 borotváló legjobbj lyoni selyemből 1 ft 95 kr 2.25 kr selyembé- minőségű 1.80, 1 borotva szappan szelence- léssel 2.85 3 ft szövettel 65 kr egy nagy puszpángfából vagy érből 10 kr, 1 cselet elrejtett legyezővel, a mely tetszés szerint napernyő szövettel 85 kr, 1 ft, 1.24 nehéz 15—30 kr, borotváló szappan 15—20 kr.

Napernyők, egy db tavaszi ernyő nehéz kékhez tok adatok 1 tok 2 borotváló legjobbj lyoni selyemből 1 ft 95 kr 2.25 kr selyembé- minőségű 1.80, 1 borotva szappan szelence- léssel 2.85 3 ft szövettel 65 kr egy nagy puszpángfából vagy érből 10 kr, 1 cselet elrejtett legyezővel, a mely tetszés szerint napernyő szövettel 85 kr, 1 ft, 1.24 nehéz 15—30 kr, borotváló szappan 15—20 kr.

Napernyők, egy db tavaszi ernyő nehéz kékhez tok adatok 1 tok 2 borotváló legjobbj lyoni selyemből 1 ft 95 kr 2.25 kr selyembé- minőségű 1.80, 1 borotva szappan szelence- léssel 2.85 3 ft szövettel 65 kr egy nagy puszpángfából vagy érből 10 kr, 1 cselet elrejtett legyezővel, a mely tetszés szerint napernyő szövettel 85 kr, 1 ft, 1.24 nehéz 15—30 kr, borotváló szappan 15—20 kr.

Napernyők, egy db tavaszi ernyő nehéz kékhez tok adatok 1 tok 2 borotváló legjobbj lyoni selyemből 1 ft 95 kr 2.25 kr selyembé- minőségű 1.80, 1 borotva szappan szelence- léssel 2.85 3 ft szövettel 65 kr egy nagy puszpángfából vagy érből 10 kr, 1 cselet elrejtett legyezővel, a mely tetszés szerint napernyő szövettel 85 kr, 1 ft, 1.24 nehéz 15—30 kr, borotváló szappan 15—20 kr.

Hirdetmény.

A helybeli indóház közelében s a gőzmalom átellenében helyezett, Schida József és Katalin házastársak tulajdonát képező, hat szoba, konyha s minden kellő többi alkatrészekből álló lakház, mely előnyös fekvése miatt bármily üzletre igen alkalmas, 1. évi szent Mihály naptól kezdve egy vagy több évre bérletbe adandó. E részben további felvilágosítás alulírottánl nyerhető.

Szarvasy Ede, ügyvéd.

TRAUB B.

könyv- hangjegy- és papirkereskedése SZEGEDEN.

ajánlja minden tekintetben igen gazdagon felszerelt üzletét.

Könyvek és hangjegyek

igen nagy készletben eredeti bolti árakon. — Bármily és bárhol megjelent és hirdett könyvek, hírlapok vagy hangjegyek általán gyorsan és pontosan megszereshetők.

Legelső bel- és külföldi gyárakali összekötöttésem nagy raktáram által mindennemű papirosok és írószerek nagyban és kiesinyben a legjutányosabb gyári árakon kaphatók, — és vidéki megrendelések pontosan és azonnal eszközöltetnek.

Minden árúk, melyek a különféle hírlapokban ajánlhatók, bármely szakmába vágók is legyenek, GLATTAU N. bazárja által 10 százalékkal olcsóbbak, mint az illető cégek által hirdettek. — Teljes árjegyzékek több mint 16,000 tárgyról ingyen és bérmentve küldetnek meg.

Következő mesés olcsó árakon elad és vidékre küld

GLATTAU N. első párisi bazárja

78-20-3

Osztrák-Magyar állam részére,

BÉCS, belváros hosszabított Kärntnerstrasse 51. sz. a., — TODESCO-féle palotában.

Ajánlások urak, hölgyek és gyermekek részére:

Bécsi bőrárúk

a világ legjobb gyártmányának elismerve.

Női kézi táskák acél széllel, dbja 65, 75, 90 kr 1 ft; egész nagy 1 ft 20 kr, a legfinomabb sárgabőrű, aranyozott zárra és széllel, dbja 1 ft 80 kr 2 ft 2 ft 50 kr nagy 3 ft 3 ft 40 kr; egész nagy 3 ft 80 kr 4 ft felöltőkával 1 ftal több.

Célszerű erszények nők, urak és gyermekek részére aranyozott zárral vagy mézga szalaggal, dbja 35, 50, 85 kr finom 1 ft 1.30, 1.70; legfinomabb 2 ft 2.50 3. 3 ft 50 kr.

Célszerű szivartartók dbja 40, 60, 80 kr finom 1 ft 1 ft 20 kr 1 ft 50 kr legfinomabb 2 ft 2.80 3—4 ft.

Levél és pénz-erszények célszerű beosztással 60, 80 kr 1 ft, fin. 1 ft 30 kr, 1.50, 1.80 legfin. 2 ft, 2.60—80 kr, 3.20, 4 ft.

Jegyzőkönyvek darabja 10, 15, 20, 25 30; legfinomabb bőr kötésben 45, 55, 60, 80 kr, 1 ft és fölfebb a minőség szerint.

Utazó táskák a legelősebb bőrből zárral, dbja 2 ft 25 kr, 2 ft 40 kr, 2.70, 3 ft, 10—70 kr. Arak nagyság szerint.

Waterproof utazó bőröndök célszerűen berendezve és beosztva darabja 2 ft 40 kr, 2.80, 3.50, 4 ft egészen nagy 5—6 ft.

Utazó palackok pohárral és bőrbetonsal, darabja 1 ft 20 kr, 1.50, 1.80, 2.10 2.40.

Diszes Albumok

a legkitűnőbb választékban és változatoságban dbja huszonöt képre 35, 60, 80 kr, 1 ft legfin. diszité 1 ft 20—85 kr, 2, 2.55 3; 50 képre 65—90 kr, 1 ft 25—55 kr, legfin. diszitéssel képekkel stb. 1 ft 85 kr, 2 ft, 2.50 3 ft 3.55 4 ft 100 képre 3 ft, 3 ft 55 krtól egész 12 ftig 200 képre 4 ftől egész 18 ftig utóbbiak divatszertű diszpeldányokban.

Zene Albumok felhívások két szép dalamat játszva, igen alkalmas ajándékokra és disze minden teremnek darabja fényolcad nagyságban, legdiszebb kötésben 8 ft 50 kr még finomabb 11 ft legfin. 14—16 ft, egy nyolcad nagyságban a felebbi kiállításban 11, 12, 14, 19 ft, remek darabok negyedrét nagyságban 14, 18, 24 ft.

Iromány táskák, minden darab zárható, igen célszerű 1 ftől 2 ftig, ugyanezek teljes írókészlettel 2 ft 25 krtól 5 ftig.

Varró eszközök tokban minden szükséglettel ellátva, darabja 45 krtól 1 ftig, nagy 1 ft 50 krtól 2 ftig és fölfebb, egészen nagy, legfin. 2 ft 50 krtól 5 ftig. Remek művek ajándékokra 6 ftől 14 ftig.

Báli és sétány legyezők

a legkitűnőbb választékban, egyszerű és 55 kr. szép darabja 30—60 kr, legszebb festéssel 40, 80 kr, 1 ft 40 krig legkitűnőbb kiállításban 1 ft 80 krtól 5 ftig, virágosokor belülről léssel 2.85 3 ft szövettel 65 kr egy nagy puszpángfából vagy érből 10 kr, 1 cselet elrejtett legyezővel, a mely tetszés szerint napernyő szövettel 85 kr, 1 ft, 1.24 nehéz 15—30 kr, borotváló szappan 15—20 kr.

Napernyők, egy db tavaszi ernyő nehéz kékhez tok adatok 1 tok 2 borotváló legjobbj lyoni selyemből 1 ft 95 kr 2.25 kr selyembé- minőségű 1.80, 1 borotva szappan szelence- léssel 2.85 3 ft szövettel 65 kr egy nagy puszpángfából vagy érből 10 kr, 1 cselet elrejtett legyezővel, a mely tetszés szerint napernyő szövettel 85 kr, 1 ft, 1.24 nehéz 15—30 kr, borotváló szappan 15—20 kr.

Napernyők, egy db tavaszi ernyő nehéz kékhez tok adatok 1 tok 2 borotváló legjobbj lyoni selyemből 1 ft 95 kr 2.25 kr selyembé- minőségű 1.80, 1 borotva szappan szelence- léssel 2.85 3 ft szövettel 65 kr egy nagy puszpángfából vagy érből 10 kr, 1 cselet elrejtett legyezővel, a mely tetszés szerint napernyő szövettel 85 kr, 1 ft, 1.24 nehéz 15—30 kr, borotváló szappan 15—20 kr.

Napernyők, egy db tavaszi ernyő nehéz kékhez tok adatok 1 tok 2 borotváló legjobbj lyoni selyemből 1 ft 95 kr 2.25 kr selyembé- minőségű 1.80, 1 borotva szappan szelence- léssel 2.85 3 ft szövettel 65 kr egy nagy puszpángfából vagy érből 10 kr, 1 cselet elrejtett legyezővel, a mely tetszés szerint napernyő szövettel 85 kr, 1 ft, 1.24 nehéz 15—30 kr, borotváló szappan 15—20 kr.

Napernyők, egy db tavaszi ernyő nehéz kékhez tok adatok 1 tok 2 borotváló legjobbj lyoni selyemből 1 ft 95 kr 2.25 kr selyembé- minőségű 1.80, 1 borotva szappan szelence- léssel 2.85 3 ft szövettel 65 kr egy nagy puszpángfából vagy érből 10 kr, 1 cselet elrejtett legyezővel, a mely tetszés szerint napernyő szövettel 85 kr, 1 ft, 1.24 nehéz 15—30 kr, borotváló szappan 15—20 kr.

Napernyők, egy db tavaszi ernyő nehéz kékhez tok adatok 1 tok 2 borotváló legjobbj lyoni selyemből 1 ft 95 kr 2.25 kr selyembé- minőségű 1.80, 1 borotva szappan szelence- léssel 2.85 3 ft szövettel 65 kr egy nagy puszpángfából vagy érből 10 kr, 1 cselet elrejtett legyezővel, a mely tetszés szerint napernyő szövettel 85 kr, 1 ft, 1.24 nehéz 15—30 kr, borotváló szappan 15—20 kr.

Napernyők, egy db tavaszi ernyő nehéz kékhez tok adatok 1 tok 2 borotváló legjobbj lyoni selyemből 1 ft 95 kr 2.25 kr selyembé- minőségű 1.80, 1 borotva szappan szelence- léssel 2.85 3 ft szövettel 65 kr egy nagy puszpángfából vagy érből 10 kr, 1 cselet elrejtett legyezővel, a mely tetszés szerint napernyő szövettel 85 kr, 1 ft, 1.24 nehéz 15—30 kr, borotváló szappan 15—20 kr.

Napernyők, egy db tavaszi ernyő nehéz kékhez tok adatok 1 tok 2 borotváló legjobbj lyoni selyemből 1 ft 95 kr 2.25 kr selyembé- minőségű 1.80, 1 borotva szappan szelence- léssel 2.85 3 ft szövettel 65 kr egy nagy puszpángfából vagy érből 10 kr, 1 cselet elrejtett legyezővel, a mely tetszés szerint napernyő szövettel 85 kr, 1 ft, 1.24 nehéz 15—30 kr, borotváló szappan 15—20 kr.

Napernyők, egy db tavaszi ernyő nehéz kékhez tok adatok 1 tok 2 borotváló legjobbj lyoni selyemből 1 ft 95 kr 2.25 kr selyembé- minőségű 1.80, 1 borotva szappan szelence- léssel 2.85 3 ft szövettel 65 kr egy nagy puszpángfából vagy érből 10 kr, 1 cselet elrejtett legyezővel, a mely tetszés szerint napernyő szövettel 85 kr, 1 ft, 1.24 nehéz 15—30 kr, borotváló szappan 15—20 kr.

Napernyők, egy db tavaszi ernyő nehéz kékhez tok adatok 1 tok 2 borotváló legjobbj lyoni selyemből 1 ft 95 kr 2.25 kr selyembé- minőségű 1.80, 1 borotva szappan szelence- léssel 2.85 3 ft szövettel 65 kr egy nagy puszpángfából vagy érből 10 kr, 1 cselet elrejtett legyezővel, a mely tetszés szerint napernyő szövettel 85 kr, 1 ft, 1.24 nehéz 15—30 kr, borotváló szappan 15—20 kr.

Napernyők, egy db tavaszi ernyő nehéz kékhez tok adatok 1 tok 2 borotváló legjobbj lyoni selyemből 1 ft 95 kr 2.25 kr selyembé- minőségű 1.80, 1 borotva szappan szelence- léssel 2.85 3 ft szövettel 65 kr egy nagy puszpángfából vagy érből 10 kr, 1 cselet elrejtett legyezővel, a mely tetszés szerint napernyő szövettel 85 kr, 1 ft, 1.24 nehéz 15—30 kr, borotváló szappan 15—20 kr.

Napernyők, egy db tavaszi ernyő nehéz kékhez tok adatok 1 tok 2 borotváló legjobbj lyoni selyemből 1 ft 95 kr 2.25 kr selyembé- minőségű 1.80, 1 borotva szappan szelence- léssel 2.85 3 ft szövettel 65 kr egy nagy puszpángfából vagy érből 10 kr, 1 cselet elrejtett legyezővel, a mely tetszés szerint napernyő szövettel 85 kr, 1 ft, 1.24 nehéz 15—30 kr, borotváló szappan 15—20 kr.

Napernyők, egy db tavaszi ernyő nehéz kékhez tok adatok 1 tok 2 borotváló legjobbj lyoni selyemből 1 ft 95 kr 2.25 kr selyembé- minőségű 1.80, 1 borotva szappan szelence- léssel 2.85 3 ft szövettel 65 kr egy nagy puszpángfából vagy érből 10 kr, 1 cselet elrejtett legyezővel, a mely tetszés szerint napernyő szövettel 85 kr, 1 ft, 1.24 nehéz 15—30 kr, borotváló szappan 15—20 kr.

Rothschild & Comp. BÉCSBEN.

Opernring 21. szám.

Megvétele és eladása állampapíroknak, hitel-igérvények, vasut-, bank- és ipar-részvényeknek, értékpapírok s arany- és ezüst-pénzeknek.

Megbízások cs. k. tőzsde részére

kész- vagy bánatpénz beküldése mellett pontosan teljesítetnek.

Társas-játékok

20 darab 1861-ki csász. kir. osztrák államsorsjegy részlet-fizetés mellett havonként 8 ft. — Evente 5 húzás: márc. 1, ápr. 15, jun. 1, sept. 1. — Főnyeremény 250,000; legkisebb 170 db 200 ft. — Minden résztvevő teljes lefizetése után egy es. k. 1861-es eredeti sorsjegyet kap.

20 darab magyar kir. államsorsjegy részlet-fizetés mellett havonként 6 ft. — Evente 4 húzás: febr. 15, máj. 15, aug. 15, november 15. — Főnyeremény 250,000 ft, legkisebb 104 db 200 fr. — Minden résztvevő teljes lefizetése után egy m. k. 1870-es eredeti sorsjegyet kap.

20 darab császári török sorsjegy részlet-fizetés mellett havonként 6 ft. — Evente 6 húzás: febr. 1, ápr. 1, jun. 1, aug. 1, okt. 1, dec. 1. — Főnyeremény 600,000 franc, legkisebb 400 franc. — Minden résztvevő teljes lefizetése után 1 es. török 1870-es eredeti sorsjegyet kap.

40 darab herceg braunschweigi sorsjegy részlet-fizetés mellett havonként 5 ft, 4 húzással évente: febr. 1, máj. 1, aug. 1, nov. 1. — Főnyeremény 80,000 tallér, legkisebb 21 tallér. Minden résztvevő teljes lefizetése után két herceg braunschweigi eredeti sorsjegyet kap.

Érvényes minden húzáshoz

1861-ki államsorsjegy 20-ada 8 ft minden utófizetés nélkül, 1839-ki " " 20-ad 5-öde 10 ft minden utófizetés nélkül.

Magyar kir. sorsjegyek 20-ad részletjegye 7 ftjával minden utófizetés nélkül.

Igérvények minden húzáshoz!

Mindennemű sorsjegyek egyenként is kaphatók részletfizetésre.

1000 frt fogadásul!

hogyan az egész birodalomban és hogy sok más országokban senki sincs, ki mind

Brauswetter János

chronometer és műórás Szegeden, (mint születéshelyén)

12 éven át külföldön és a francia Sveic

egjobb órágyáraiban az óraművészet minden titkát magáévá tette, a hozzávaló gépeket beszerzte és Münchenben az elméleti és gyakorlati vizsgát ott addig még senki által meg nem közelített eredményre letette volna; ki

továbbá izlette 22 évi főállása óta amyi órákat, és mindezeket, újakat úgy mint javításokat, saját találmányú gépek és eszközök segítségével, 41 évi tapasztalása alapján, saját vezetése

alatt oly jó állapotba helyezte, és személyesen, a